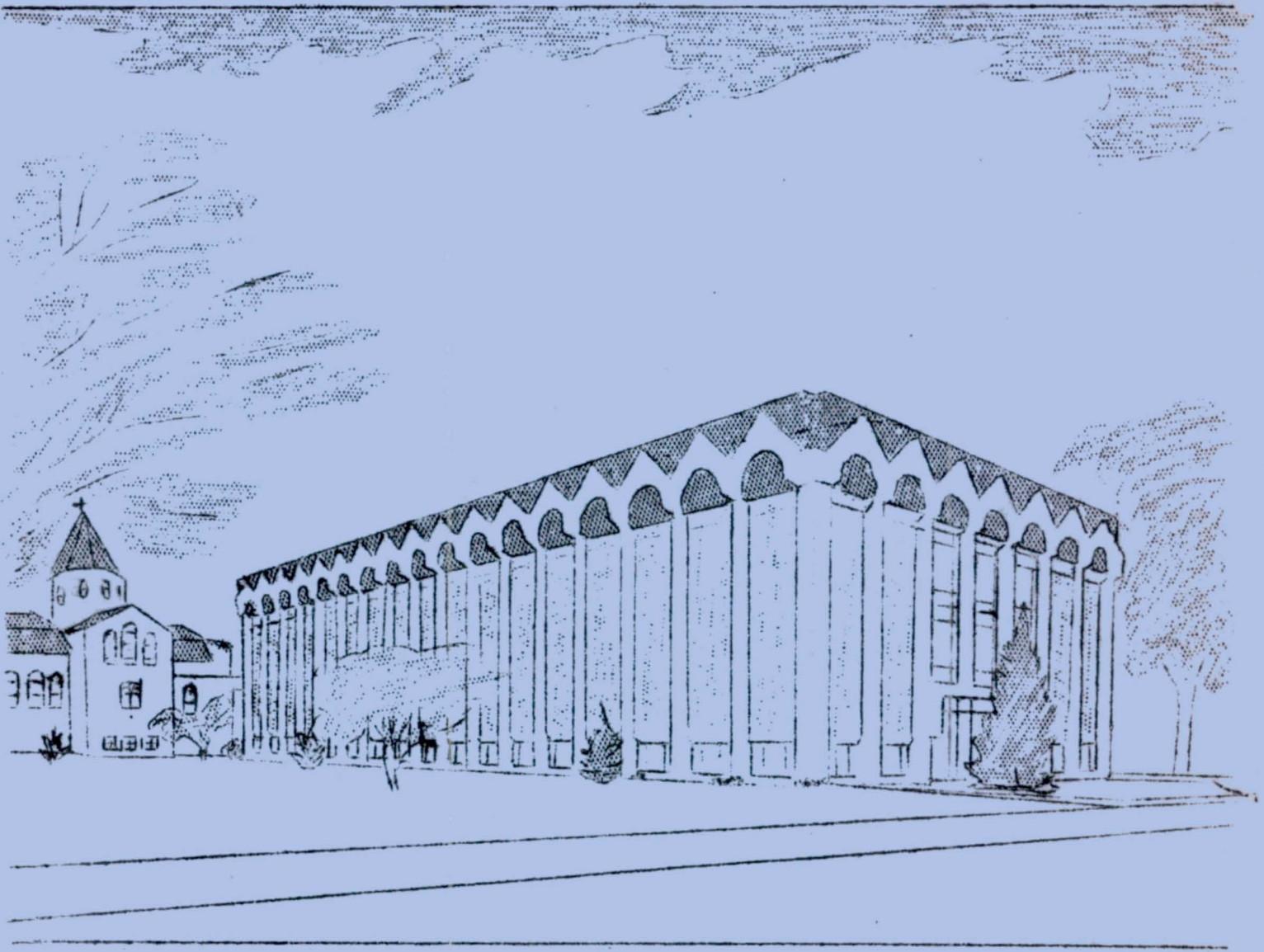

ANNUAL REPORTS

1967

ARMENIAN CHURCH OF OUR SAVIOUR
87 SALISBURY STREET
WORCESTER, MASSACHUSETTS

Ա. ՓՐԿԻՉ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻ

ՈՒՍՏՐ, ՄԵՍՍ.

ՀՈԳԵՇՆՈՐՀ ՏԵՐ ՄԻՒՌՈՆ Ե. ՎՐԴ. ԿՐՃԻԿԵԱՆ

ՀՈՎԻԻ

ԱԱՐԵՇՆՈՐՀ ՏԻԳՐԱՆ ԱՐԿ. ՄԵԹՃԵԱՆ

ՀՈՎԻԻԻ ՕԳՆԱԿԱՆ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆՑ ԱՏԵՆԱՊԵՏՆԵՐԸ (1967)

Մխական Խորհուրդ
 Թեմական Երեսփոխաններէ
 Երէց Տիկնանց Միոլթեան
 Երիտասարդ Տիկնանց
 Արանց Ակումբի
 Դպրաց Դաս
 էյ-Սի-Ոււայ-Օ-էյ (Երէց)
 էյ-Սի-Ոււայ-Օ-էյ (Կրտսեր)
 Կիրականօրեայ Դպրոցի
 Հայ Դպրոցի
 Մշակչ Կեդրոնի Շինութեան Ցանձն
 Առաջնորդարանի Օժանդակ
 Սքանկութեան յանձնախոհմբի Ատեն

Զաւէն Գասպարեան
 Հէրրի Սողիկեան
 Էլիզապետ Քաղարեան
 Մէրի Թաթէոսեան
 Ճէրըլտ Մովսէսեան
 Յարութիւն Գասպարեան
 Դանիէլ Գալաշեան
 Մայքիլ Բիւնոսեան
 Տիգրան Արկա Մէթճեան
 Ռոզ Հուսէր
 Կիլպրոտ Մարգարեան
 Արմենուհի Ճարտարեան
 Մալիք Սողոմոնեան

ARMENIAN CHURCH OF OUR SAVIOUR
WORCESTER, MASSACHUSETTS

VERY REV. MURON Dz.V. GURJIKYAN, PASTOR

DEACON DICKRAN METJIAN, ASSISTANT TO PASTOR

ORGANIZATIONS & CHAIRMEN (1967)

Parish Council
 Diocesan Delegates
 Ladies Auxiliary
 Young Women's Guild
 Men's Club
 Church Choir
 ACYOA Seniors
 ACYOA Juniors
 Church Sunday School
 Armenian School
 Cultural Center Building Committee
 Diocesan Auxiliary
 Boy Scouts

Zarvin J. Kasparian
 Harry G. Sogigian
 Elizabeth Kazarian
 Mary Tateosian
 Gerald Mosessian
 Haroutune Kasparian
 Daniel Kalashian
 Michael Kinonian
 Deacon Dickran Metjian
 Rose Houmere
 Gilbert Markarian
 Armenoohi Jardarian
 Malig Soghomonian

Հովիւի Տեղեկագիր (Հայերէն)	1
Հովիւի Տեղեկագիր (Անգլերէն)	2-3
Միական Խորհուրդի Տեղեկագիր (Հայ.)	4-7
Միական Խորհուրդի (Անգ.)	8A-8b
Ելեւմտական տեղեկագիր	9-12
Երեսօրհաններու տեղեկագիր	13-14
Մշակ. Կեդրոնի Տեղեկագիր	15-17
Հայ Դպրոցի Տեղեկագիր	18
Կիրակօրեայ Դպրոցի Տեղեկագիր	19-21
Դպրաց Դասի Տեղեկագիր	22
Եկեղ. Երէց Տիկնանց Միութեան Տեղեկագիր	23
Երիտ. Տիկնանց Միութեան Տեղեկագիր	24-25
Արանց Ակումբի Տեղեկագիր	26
էյ-Սի-Ուայ-Օ-էյի Երէցներու Տեղեկագիր	27
էյ-Սի-Ուայ-ՅՕ-էյի Կրտսերներու Տեղեկագիր	28-29
Պօյ Սքաութներու տեղեկագիր	30

C O N T E N T S

	<u>Page</u>
Pastor's Report (Armenian)	1
Pastor's Report (English)	2-3
Parish Council Report (Armenian)	4-7
Parish Council Report (English)	8A-8b
Financial Report and Budget	9-12
Diocesan Delegate's Report	13-14
Cultural Center Building Committee Report.	15-17
Armenian School Report	18
Sunday School Report	19-21
Church Choir Report	22
Senior Ladies Auxiliary Report	23
Young Women's Guild Report	24-25
Men's Club Report	26
A.C.Y.O.A. Seniors Report.	27
A.C.Y.O.A. Juniors Report.	28-29
Boy Scout Report	30

ՀՈՎՈՒԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ (1967)

ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔ.- Ամէն Կիրակի տեղի ունեցաւ առաւօտեան կարճ ժամերգութիւն, պատարագ ու Բանին կենաց քարոզութիւն. Վարդանանց եւ Համբարձման տօներուն ալ յատուկ պաշտամունք. իսկ Մեծ Պահոց Ձորեքշաբթի իրիկունները խաղաղական ու հանգստեան պաշտամունք:

ԾԻՍԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ.- Անցեալ տարի տեղի ունեցաւ 21 մկրտութիւն, 9 պսակ եւ 337 թաղում. ամէն յուղարկաւորութեան տրուեցաւ մխիթարական խօսք:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ.- Տարւոյն ընթացքին այցելութիւն տրուեցաւ շուրջ 260 հիւանդներու, որոնք կը խնամուէին հիւանդանոցներու մէջ: Տուներու այցելութիւնը (մօտ 100) եղաւ համաձայն պարագաներու:

ԺՈՂՈՎՆԵՐ.- Ժողովներու մեր մասնակցութեան թիւն է շուրջ 208:

ՇՐՋԱԿԱՅ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐ.- Անցեալ տարի կատարուեցան սակաւթիւ թաղումներ Տիպլըկի եւ Միլիքըտի մէջ: Այդ առիթներուն տրուեցան մխիթարական խօսք եւ հանգուցեալներու տուներուն այցելութիւն:

ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ ԲԱՂԱՔԻՍ ՀԱՅ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆ ՀԵՏ.- Մեր եկեղեցին յարաբերութիւնը հայ բողոքական եկեղեցին հետ-եղաւ բարեկամական:

ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԵԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՀԵՏ.- Մեր եկեղեցին կը պահէ բարւոք յարաբերութիւն Մեծագոյն Ուստրի եկեղեցեաց Խորհուրդին հետ:

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ.- Գրասենեակը կանոնաւոր կերպով կատարեց իր պարտականութիւնները:

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ.- Ծխական մեր ամսաթերթիկը լոյս տեսաւ 10 յաջորդական թիւերով եւ ղրկուեցաւ եկեղեցւոյս անդամներուն ու թեմի եկեղեցիներուն:

Եթէ կան անձեր, որոնք չեն ստանար մեր թերթիկը, եւ կամ առջնորդարանի հայերէն ու անգլերէն ամսագրերը, թող բերե՛հան իրենց հասցէները ղրկել գրասենեակ:

Վերոյիշեալ երեք հրատարակութիւններն ալ եկեղեցւոյ անդամներուն կը ղրկուին ձրի: ԲԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ.- Անցեալ տարի Բաղաքապետական Խորհուրդի 3 նիստերուն բացումը կատարեցինք աղօթքով:

ՀՈԳԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ԵՒ ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ.- Անցեալ տարի մեր դպրոցները, պատանեկան եւ սկսնակական կազմակերպութիւնները վայելցին մեր հոգատարութիւնը:

ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ.- Ա.Հ.Ե.Ե. Կազմակերպութեան մեր մասնաճիւղին կողմէ կազմակերպուած Ապրիլեան Եղեռնի յուշահանդէսին, ծխական խորհուրդը հրաւիրեց առաջնորդի հոխանորդը, որ մատոյց պատարագը եւ նախագահեց հանդէսին:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ.- Անցեալ տարի ծխական խորհուրդը հրատարակեց Հայաստանեայց եկեղեցւոյ պատարագի գիրքը, մէկ էջը անգլերէն տառադարձութեամբ եւ միւսը անգլերէն թարգմանութեամբ, առ ի գործածութիւն անգլիախօս մեր նոր սերունդին:

ԾՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ.- Կը յայտնենք մեր անկեղծ շնորհակալութիւնը Տիկ. Պայծառ Հացագործեանին ու Տիկ. Աղաւնի Պիլէգէրեանին, որոնք եհեցին մասը, օգնութեամբ Տիկ. Արմենուհի ձարտարեանի ու Տիկ. Վերգին Խուլօեանի. նոյնպէս Մայր Սողիկեանին, որ իր խնամքին առարկայ ըրաւ պատարագի մեր զգեստները, ինչպէս նաեւ Տիկ. Հայկուհի Մէթեանին ու Վարդանոյշ Սիմոնեանին, որոնք կարեցին մովակալներու շապիկները, Յարութիւն Սողիկեանին, որ նուիրեց մասի արծաթէ ահսէ մը. Ասպետ Զաքարեանին, որ հոխեց ջահին լամպերը:

ԳՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ.- Հոգեւոր հովիւը իր անկեղծ գնահատութիւնը կը յայտնէ մեր եկեղեցւոյ բոլոր մարմիններուն եւ կազմակերպութիւններուն, որոնց բոլորանունէր աշխատանքներով ուճացաւ եկեղեցւոյս հոգեւոր, մշակութային, դպրոցական ու շինարարական անդաստանը, ի մխիթարութիւն համայնքիս, ի պայծառութիւն եկեղեցւոյս եւ ի հառս Աստուծոյ:

Տէրը թող օրհնէ մեր բոլորին աշխատանքները եւ պարգեւէ ամենուս իմաստութիւն, առողջութիւն, արեւշատութիւն եւ յաջողութիւն:

Յունուար 4, 1968

PASTOR'S 1967 ANNUAL REPORT

CHURCH SERVICE - Every Sunday, we held a short morning service and then celebrated Badarak and preached the sermon. We also held an evening service on each Wednesday during Lent, as well as special services on Vartanantz Day and Ascension Day.

SACRAMENTS - Last year the church had 21 baptisms, 9 weddings and 37 funerals. Necessary advice and counseling are given on these occasions.

VISITATIONS - The pastor visited about 260 sick persons at hospitals and approximately 100 homes when he had the opportunity.

MEETINGS - The pastor attended about 208 meetings of our organizations and various committees.

OUTLYING COMMUNITIES - We officiated at several funerals in Fitchburg and Milford. During such times, the pastor visited the homes of the deceased.

CUR RELATIONS WITH THE ARMENIAN PROTESTANT CHURCH AND COUNCIL OF CHURCHES - Our relations with these two groups remains on a friendly and communicative basis.

THE MESSENGER - The Church paper is published monthly and mailed to the entire membership. If there are parishioners who do not receive our monthly paper or the Armenian and English Publications of the Diocese, they may call the church office and give their names and addresses. These three publications are sent to all dues paying members free of charge.

CITY COUNCIL - On three occasions, the pastor gave the opening prayer at City Council meetings.

PASTORAL ATTENTION TO SCHOOLS AND YOUTH GROUPS - All these church organizations enjoyed the Pastor's attention and interest.

CELEBRATION AND VISITATION - In April, on the occasion of Martyr's Day, the Vicar General was invited by the Parish Council. He celebrated the Badarak and presided over the Hantes, which was organized by our ACYOA.

Last year, the Parish Council published a Divine Liturgy book of the Armenian Church in English transliteration and English translation for the use of our young generation.

ACKNOWLEDGEMENT - We express our sincere thanks to Mrs. Baidzar Hatzakordzian and Mrs. Agavni Bilazarian, who made the mas with the help of Mrs. Armenouhi Jardarian and Mrs. Verkin Hooloian, also to Mother Sogigian, who took care of our liturgical robes, as well as to Mrs. Haigoohi Metjian and Mrs. Vartanoosh Simonian who sewed the shabiks for the acolytes. Our thanks to Mrs. ~~Harry~~ Rose Sogigian, who donated a silver plate for the mas and to Asbed Zakarian, who changed the lamps of the chandalier in the Church.

APPRECIATION - I wish to express my sincere appreciation to all organizations of our Church with whose devotion, sacrifice, and wisdom our spiritual, cultural and school work was enriched.

May the Good Lord bless our parishioners and grant all of us wisdom, health and success.

January 4, 1968

**ԾՌԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ**

Այսու Միակն խորհուրդը պատիւն ունի ներկայացնելու ձեզի 1967 տարեշրջանի իր գործնէութեան համառօտ տեղեկագիրը:

ԾՌԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ. 1Թ-) Յունուար 26 եւ 29ին Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյ Տարեկերջի անդամական ծխական ժողովին կողմէ գաղտնի քուէարկութեամբ մասնակի կերպով Մ. Խորհուրդի անդամ ընտրուեցան - ձան Թորոմանեան, Զաւէն Գասպարեան, Սուրէն Խաչատուրեան, Ռալֆ Եաղճեան, Վահան Արօեան եւ Հէրրի Սահակեան:

ԾՌԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԿԱԶՄԸ: - 1967 Մարտ 7ին, եկեղեցւոյ Հոգ. Հովիւ Տ. Միւռոն Մ. Վրդ. Կրճիկեանի նախագահութեամբ ծխական խորհուրդի իր լիա- գումար առաջին նիստին մէջ ընտրեց իր դիւանը ըստ հետեւեալին:

- Տիարք:** -
- Զաւէն Գասպարեան Ատենակետ
 - Թորոմ Խուլօեան Ատենադպիր
 - ձան Թորոմանեան Գանձապահ
 - Բաբգէն Անսբիկեան Փոխ-ատենապետ
 - Սուրէն Խաչատուրեան Փոխ-ատենադպիր
 - (Յիշեալը հրաժարած ըլլալով իր տեղը առաւելագոյն քուէ առնող - Պր. Կէրրի Տէկիրմանեան ստանցնեց պաշտօնը:
 - Փիթրի Նալպանտեան Օգն. Գանձապահ
 - Վահան Արօեան, Զարլգ Եանիկեան, Ռաֆի Եաղճեան, Սէթ Պիլէգէրեան եւ Հէրրի Սահակեան - Խորհրդականներ:

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ: Ծուխիս Հոգ. Հովիւ, Օգնական Հովիւ եւ Ծխական Խորհուրդ, եւ գրասենեակի քարտուղարուհի եկեղեցւոյ կազմակերպութիւններ, վարչական մարմիններ եւ ծխական անդամներու սիրալիր նուիրածութեամբ ու սերտ գործակցութեամբ 1967 տարեշրջանը իր շինարարական ու զանազան գործերով յաջող կերպով բոլորեցին: Անցողակի նշենք տարեշրջանի գործունէութեան կարգ մը կէտերը:

- 1) Նորկազմ ծխական խորհուրդի դիւանը եւ մասնակի մասնակցութեամբ ծխական ծխական խորհուրդի անդամները, եկեղեցւոյ կազմակերպութիւններու վարչական մարմիններու հետ յաճախ ունեցած են - միացեալ ժողովներ, պատրաստելու համար գործնէութեան կարգացոյց եւ ստեղծելու համար սերտ գործակցութիւն եկեղեցւոյս պայծառութեան եւ համայնքին օգտակարութեան համար: Նաեւ այս առնչութեամբ լիէզօններու նշանակումը վերահաստատուած է մարմիններու կից:
- 2) Հովիւ, Օգնական Հովիւ եւ Ծխական Խորհուրդ կարելի եւ պատշաճ միջոցներով աշխատած են կապ պահել եկեղեցւոյ պատկան շրջակայ թեմերուն հետ, հոգատարելով անոնց հոգեւոր խնդրանքները եւ տեղեկան պահանջները:
- 3) Սրբոց Վարդանանց աւանդական տօնակատարութիւնը կատարուեցաւ 1967 փետրուար 2ին Հիմգշաբթի երեկոյ: Տեղի ունեցաւ ժամերգութիւն եւ մատուցուեցաւ Ս. Պատարագ ծուխիս Հոգեւոր Հովիւի կողմէն, որ նաեւ իր պատգամը տուաւ օրուան նշանակութեան ու իմաստի մասին եւ յաւարտ Ս. Պատարագի կատարուեցաւ հոգեհանգիստեան պաշտամունք մեր բոլոր մարտիրոսուած նահատակներուն համար:
- 5) Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյ 75ամեակի կապակցութեամբ Վեհափառ Հայրապետի օրհնութեան գիրը յապաղած ըլլալով, ստացուեցաւ եւ Հոգ. Հայր Սուրբը Ս. Պատարագի մէջ կարգաց:
- 6) Նոակազմ Ծխական Խորհուրդի երդման արարողութիւնը կատարուեցաւ Ապրիլ 2ին, Ս. Պատարագի մատուցման ընթացքին:

- 7) Մարտ 5ին Ֆիլենսինկըմբն Մէսօնիկ Լանի - Չարլթըն Մէսօնիկ Հոմի մէջ: Տիար ձօրճ Հերոսեանի կարգադրութեամբ մեր Եկեղ. Դպրաց խումբը իր ղեկավարով համերգ մը տուած են, որ շատ գնահատուած է ներկաներէն եւ վաշտօնէութեան կողմէն:
- 8) 1967 Ապրիլ 22ին Սիական Խորհուրդի մեծարանքի ընթրիք մը կարգադրեց - փրթնըմ Թըրըսդի ճաշարանի մէջ ի պատիւ Սիական Խորհուրդի եւ վերստուգիչ մարնոյ ղաղարեալ եւ նոր ընտիր անդամներու համար, ուր նաեւ հիւրասիրուեցաւ Առաջնորդի ֆոխանորդ Տէր Վազգէն Ս. Վրդ. Գպրըսլեանը: որ մասնաւորաբար հրաւիրուած էր - Ապրիլեան Եղեռնի յիշատակահանդէսի համար: Երէց Կազմակերպութեան երիտասարդաց կողմէ:
- ինչպէս նաեւ, Հովի: եւ Սիական Խորհուրդ մեծարանքի ճաշկերոյթով մը գնահատեցին Կիրակօրեայ Դպրոցի ուսուչութիւնը եւ Հայ դպրոցի խնամակալութիւնը Բլեզըզ Վելլի Գանթրի Գլապի վէջ:
- 9) 1967, Ապրիլ 18ին Մշակութային Կեդրոնի Շինութեան պայմանագրութիւնը ստորագրուեցաւ Եկեղեցւոյ եւ Մշակութային պատասխանատու պաշտօնեաններու կողմէն նոր ծխատան մէջ: Ճարտարապետն է Պր. Բէյմընտ Յովսէփեան:
- 10) Մշակութային Կեդրոնական Շինութեան հողի օրհնութիւնը տեղի ունեցաւ Մայիս 21ի Կիրակին, իսկ Հոկ. 15 կիրակին տեղի ունեցաւ անկիւնաքարերու գետեղումը կրօնական արարողութեամբ եւ ժողովրդական մեծ հանդիսութեամբ: Այս առթիւ տրուած է ճաշ, պատշաճ յայտագիրներով: Անվերապահ կերպով վստահ ենք թէ, ներդասցուցիչ խնդիրները կը հարթուին եւ Մշակութային հոյակապ ու գեղազարդ շէնքի կառուցումը իր լրումին կը հասնի եւ որպէս յաւերժական կոթող Փառք ու պարծանք պիտի հանդիսանայ Ս. Փրկիչ Եկեղեցիին կից ԲԻՍՏԻ Հայ համայնքին համար:
- 11) Թեմական Պատգամաւորական ժողովը գումարուած է 1967 Մայիս 5 եւ 6ին Տիգրոյի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ նորակառոյց Եկեղեցիին մէջ, Փախագահութեամբ Առաջնորդ Տ. Թորգոմ Եպս. Մանուկեանի: 112 պատգամաւորներ ներկայ եղած են: Մեր ծուխէն ներկայ եղած են Տիգրան Սրկ. Մէթնեան, եւ հինգ պատգամաւորները որոնք յետ վերադարձին ծխական Խորհուրդին գեղուցանեցին: 1967 տարեշրջանի առաջնորդարանի պիւտճէ նշանակուած է 133,500.00 Տոլար: Մեր ծուխին տարուան տուրքը է 4,750.00 տոլարէն բարձրացած է 5,400 տոլարի:
- 12) Մեր Եկեղեցին յարտելօրէն կը շարունակէ իր անդամակցութիւնը Մեծագոյն Ուստրի Եկեղեցաց Խորհուրդին: Այս առթիւ Կոխադարձ բարւոք յարաբերութիւն մշակուած է մեր միջեւ: Գնահատանքի արժանի է յիշատակել որ անոնք սիրայօժար կամեցողութեամբ իրենց գրասենեակներ տրամադրեցին մեր Կիրակօրեայ Դպրոցի գործածութեան համար այս տարեշրջանի համար:
- 13) Կիրակօրեայ եւ Հայ Դպրոցները վերաբացուեցան Սեպ. եւ Հոկ. ամիսներու ընթացքին: Կիրակօրեայ աշակերտութեան թիւն է շուրջ 327 ուսուցիչ 28 հոգիէ բաղկացաց: Իսկ Հայ Դպրոցի աշակերտութեան թիւն է շուրջ 55 հոգի եւ 6 ուսուցիչներով: Իսկ մեծերու Հայերէն սորվելու երեկոյեան աշակերտութեան թիւն է շուրջ 18 հոգի, իսկ երկու դասարանական բաժանումներով եւ մէկ ուսուցիչով, Պր. Յարութիւն Գասպարեան:
- 14) Կիրակօրեայ Դպրոցի ամսվերջի հանդէսը տեղի ունեցաւ Յունիս 11ին, իսկ Հայ դպրոցի ամսվերջի հանդէսը Յունիս 14ին Եկեղեցւոյ Սրահին մէջ, պատշաճ յայտագիրներով, հետաքրքիր ծնողներու եւ ծխականներու հոծ բազմութեան մը ներկայութեան:
- 15) Մեր Եկեղ. Դպրաց Դասի նախաձեռնութեամբ Յունիս ամսի մէջ տեղի ունեցաւ հիւրընկալական կերպով, Նիւ Ընկլէնտի շրջանի Եկեղեցիներու Դպրաց դասերու միացեալ ժողովը մեր Եկեղեցւոյ մէջ ուր նախագահեց եւ խօսեցաւ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը: Ներկայ էին 50 հոգիներ:

- 16) Հոգեւոր Հովիւի եւ օգնական Հովիւի առաջնորդութեամբ եկեղեցիին կիսասարկաւազները եւ ուրարակիրները կայացաց հասկացողութեան համաձայն կը մարզուին որպէսզի աւելի եւս ներդաշնակ կատարուին եկեղեցւոյ ծեսերը:
- 17) Եկեղեցիին հովանաւորութեամբ կազմակերպուած է արհմերու ՍԳԱՌԻԴԻ ԽՈՒՄԱԸ աշխոյժ եւ շնորհալի մարզանքի գործնէութիւն կը ցուցադրեն: Գործադիր մարմինը եւ ղեկաւարը արժանի են գնահատանքի:
- 18) Թեմիս Առաջնորդարանի հովանաւորութեամբ ու յանձնարարութեամբ եւ Մխական Խորհուրդի կարգադրութեամբ Հայաստանի հռչակաւոր Սօբրանօ Երգչուհի Գոհար Գասպարեան դաշնակի ընկերակցութեամբ Ֆլէնորա Ոսկանեանի որոնք տուին երգահանդէս, Մայիս 10ին, Գըլարգ Համալսարանի, էտուտ Հոլին մէջ: Աննախնթաց ու խանդավառ հոծ հանդիսականներու ունկնդրութեամբ: Նոյն երեկոյեան արուեստագէտները հիւրասիրուեցան եկեղեցիին սրահին մէջ նկատելի բազմութեան մը ներկայութեան: Փոխադարձ սիրալիր ելոյթներ ունեցան Հոգ. Հովիւը, Մխական Խորհուրդի ատենապետը եւ արուեստագէտները:
- 19) Եկեղեցիին տարեկան դաշտահանդէսը տեղի ունեցաւ Կիրակի Օգոստոս 20ին էՅ-էՅ-ՍԻ ՓԱՐՔԻ, ՇՐՈՒԶՊԷՐԻ ՄԷՋ: Շնորհիւ կարգադիր յանձնախումբի ջանքերուն եւ ներկայ բազմութեան, ձեռնարկը կատարեալ յաջողութեամբ արդիւնաւոր եղաւ: Մեր գնահատութիւն բոլորին:
- 20) Եկեղեցւոյ Ջահի մաքրութեան ու դասաւորման, սրահի եւ խոհանոցի ինչպէս նաեւ նոր ծխատան մէջ կարգ մը նորոգութիւններ եղան: Եկեղեցւոյ պաշտօնէութեան կարգ մը անդամներ սիրայօժար կերպով գործակից եղան կատարուած աշխատանքներուն: Շնորհակալութիւն բոլորին եւ ի մասնաւորի շնորհակալութիւն Տիար Ասպետ Ջաքարեանի որ իր գործակցութեամբ կարելի եղաւ ամբողջացնել այս աշխատանքները:
- 21) Մխական Խորհուրդը 1967 տարեշրջանին գումարած է Հինգ դիւանի, 35 հերթական, եւ 15 միացեալ (Եկեղ. պատգ. եւ կազմակերպութեանց վարչական կազմերու հետ) եւ երկու Մխական անդամական ժողովներ:
- 22) Հետեւեալ նՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐՔ եղած են Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյ,
 Եկեղեցասէր Երիտ. Տիկնանց կողմէ 1,200.00 Տոլար
 Կիրակնօրեայ Դպրոցին 200.00
 Հայ Դպրոցին 200.00
 Տէր եւ Տիկին Յարութիւն Նարդուհի Պուռնագեան 100.00
 Հանգ. Տիգրան Ջաքարեանի կտակէն 100.00
 Տէր եւ Տիկին Ճորճ Գալայճեան սրահին բարձրախօսի վերանորոգման ծախսը հոգացած են:
 Տէր եւ Տիկին Կարապետ Տօտագեան Ս. Խորանին համար Արեւելեան գործ մը նուիրած են:
 Օր. Եսթէր Աղապապեան, իր արուեստի աշխատութեանը, Ս. Փրկիչ Եկեղեցիին նկարը, նուիրած է Եկեղեցւոյս:
- 23) Եկեղեցւոյ ելք եւ մուտք: 1967 տարեշրջանին մեր եկեղեցիին մուտքը եղած է 40,149.03 եւ ելքը եղած է 47,188.10: 1968ի տարեշրջանի համար կը նախատեսուի 41,945.00 Տոլար: Վերագրեալ հաշուեցոյցը հաստատուած է Եկեղեցւոյս վերստուգիչ մարմնոյ կողմէն:

24) Հովիւ, օգնական Հովիւ եւ ծխական խորհուրդ կը յայտնեն իրենց սրտագին շնորհակալութիւնը եւ գնահատանքը մեր եկեղեցւոյ կազմակերպութիւններուն ու մեր Սիրելի ժողովուրդին որոնց ազնիւ օժանդակութեան ու սերտ գործակցութեան շնորհիւ, Աստուծոյ Փառքին ու մեր Սուրբ Եկեղեցիին պայծառութեան ու յաներժացման համար կատարուած ջանքերն ու աշխատանքները արդիւնաւոր ընծայուեցան.

Ի ԴԻՄԱՑ
ԾԽԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ

ՀՈԳ. ՄԻԻՌՈՆ Շ. ՎՐԴ. ԿՐՃԻԿԵԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀ

ԹՈՐԳՈՄ ԽՈՒԼՕԵԱՆ
ԱՏԵՆԱԴՂԻՐ

ԶԱՒԻՆ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
ԱՏԵՆԱՊԵՏ

REPORT OF THE PARISH COUNCIL

The Parish Council respectfully submits the following report of activities for 1967.

The annual meeting of the Parish Assembly was held January 23, 1967, with election of Parish Council and Auditing Committee members held on Sunday, January 26th. The following were elected Council members: John Toromanian, Zarvin Kasparian, Sooren Kachadoorian, Ralph Yagjian, Van Aroian, and Harry Sahagian. Auditing Committee members elected were: Barbara Nalkaranian, Anne Demirjian, and Edward Bilzerian.

At its' organizational meeting on March 7th, with Very Rev. Muron Dz.V. Gurjikian, Pastor, presiding the following executive officers were elected: Zarvin Kasparian, Chairman; Papkan Anusbigian, Vice Chairman; Torcom Hooloian, Secretary; John Toromanian, Treasurer; Sooren Kachadoorian*, Assistant Secretary; Peter Nalbandian, Assistant Treasurer, Van Aroian, Seth Bilazarian, Charles Sharigian, Harry Sahagian, and Ralph Yagjian, Advisors completed the make-up of the 1967 Council.

* Subsequent resignation - vacancy filled by Gary Degermajian.

A total of 35 regular meetings were held by the Council during the year. In addition 15 special meetings with Diocesan Delegates or Executive Committees of the various church organizations to discuss problems and to clarify the policy and decisions of the Council.

During the year the following new standing committees were formed:

BUDGET and FINANCE: William Aslanian, Zarvin Kasparian, George Krikorian, Harry Sogigian, and John Toromanian

HOUSE COMMITTEE: Papkan Anusbigian and Charles Sharigian

PLEDGE and MEMBERSHIP: Peter Nalbandian and Harry Sahagian

CULTURAL and EDUCATIONAL: Van Aroian and Ralph Yagjian

Early in 1967, an Encyclical was received from our Vehapar, His Holiness Vasken I relative to the commemoration of our 75th Anniversary which was read from the Altar during church services.

Our newly elected Vicar General, now Bishop Vasken Kebreslian, visited our Parish and was tendered a reception by the Parish Council. He performed the Holy Badarak and was guest speaker for ACYOA Day.

In April, our old parish house was demolished and following ground breaking ceremonies, the long awaited building of our Cultural Center commenced and Phase I is rapidly nearing completion. We urge every parishioner to make the fullest contribution possible to the building fund in order to enable completion of the entire building and thus make available the much needed facilities which are so vital to the progress of our Church and Parish.

In the fall of this year, a formal study and training program was instituted, under the direction of Hayr Soorp and Deacon Dickran, for our deacons and stole-bearers to broaden the scope of their services to the Church and Parish and prepare them for advancement.

Our Sunday School and Armenian Schools continue very effectively with the following enrollment: Sunday School 327 with 28 teachers, Armenian School 55 with 6 teachers and Adult Armenian School 18 with 1 teacher.

As a token of appreciation for their dedication and hard work, the Sunday School and Armenian School staffs were tendered a dinner in April at the Pleasant Valley Country Club.

We continue to be a member of the Greater Worcester Area Council of Churches. We extend our grateful thanks to the Council for making classrooms available to us for Sunday School during our present need for space.

The Boy Scout Troop is making progress and deserves our encouragement and support. They are to be congratulated on their fine improvement.

On February 2nd, we commemorated St. Vartanatz Day with appropriate church services and a requiem mass for the 1,500,000 martyred Armenians.

On March 5th, our Church Choir was invited to sing at the Quinsigamond Masonic Home. Such enjoyment was brought into the Home, that they have been invited to return.

One of the cultural highlights of the year was the concert given by Gohar Gasparian at Atwood Hall Clark University on May 12th, ably assisted at the piano by Eleanora Vosganian. Following the concert, a reception was held at the Church Hall where a gold inscribed clock was presented to Gohar and a gold evening bag to Eleanora. Our grateful thanks to the concert committee and the reception committee and all who assisted in making this event a gratifying success.

The Annual Church Picnic took place on Sunday, August 20th at SAC Park. The children's and youth activities proved to be a favorite attraction. Many thanks to all who gave of their time and talents.

Many improvements, such as re-wiring, replacing light bulbs and sockets and cleaning the church chandelier-- enlarging the parish council meeting room by removing petition-- installing air-conditioner from old parish house, were accomplished. Our grateful thanks to all who helped.

During 1967, our Church received the following gifts, contributions and bequests:

Young Women's Guild	\$1,600.00
Mr. & Mrs. H. Boornazian	100.00
Mr. Dikran Zakarian will	100.00

Mrs. Ann (Zakarian) Hartford - Portable Organ for Church Hall
Mr. & Mrs. George Kalajian - Cost of repairs to auditorium microphone system.

Miss Esther Agabian - Painting of Our Church

Mr. & Mrs. Charles Dodakian - Oriental rug for Altar

The Pastor and Parish Council acknowledge these gifts to our Church and express their appreciation for the dedicated efforts of all of our church organizations and to all faithful parishioners for giving unselfishly their time and financial contributions for the betterment of our Church and for the glorification of God.

For the Parish Council

Very Rev. Muron Dz.V. Gurjikian
President

Zarvin J. Kasparian
Chairman

Torcom Hooloian
Secretary

ARMENIAN CHURCH OF OUR SAVICUR
ANALYSIS OF RECEIPTS - 1967

A. <u>MEMBERSHIP</u>	<u>1967 BUDGET</u>	<u>1967 ACTUAL</u>	
1. Pledges (weekly-1966)	-----	\$1,278.50	
2. Pledges (weekly-1967)	\$13,000.00	10,620.85	
3. Pledges (annual-1966)	-----	1,343.00	
4. Pledges (annual-1967)	8,000.00	5,455.00	
5. Pledges (annual-1968)	-----	580.00	
6. Plate	1,900.00	1,750.26	
7. Sunday School	1,100.00	1,234.20	
8. Sunday School (registration)	-----	239.00	
9. Youghakin	2,850.00	2,914.15	
	<u>\$26,850.00</u>		\$25,414.96
 B. <u>SERVICE</u>			
1. Hokehankist	2,700.00	3,656.00	
2. Momakin & Offerings	600.00	783.50	
3. Baptism	300.00	325.00	
4. Weddings	300.00	540.00	
5. Funerals	1,000.00	1,420.00	
	<u>4,900.00</u>		6,724.50
 C. <u>GIFTS & BEQUESTS</u>			
1. Gifts	1,000.00	325.00	
2. Bequests	-----	1,100.00	
3. In Lieu of Flowers	700.00	503.50	
4. Hall Donations	500.00	590.00	
5. Flowers	-----	89.55	
	<u>2,200.00</u>		2,608.05
 D. <u>AUXILIARY ORGANIZATIONS</u>			
1. Young Women's Guild	-----	1,150.00	
2. Young Women's Guild-Armenian School		200.00	
3. Young Women's Guild-Sunday School		200.00	
4. Educational Society of Malatia		<u>50.00</u>	
			1,600.00
 E. <u>AFFAIRS</u>			
1. Picnic	1,000.00	1,094.10	
2. 75th Anniversary Banquet		966.63	
3. Gohar Gasparian Concert		<u>324.78</u>	
	<u>1,000.00</u>		2,385.51
 F. <u>OTHER RECEIPTS</u>			
1. Bank Interests	-----	928.46	
2. Choir Day Plate Collection		74.00	
3. Choir Assoc. Assembly refund		40.00	
4. Calendars & Books		118.00	
5. Telephone Tolls		45.05	
6. Postage		<u>210.50</u>	
			<u>1,416.01</u>
	<u>\$38,950.00</u>		
TOTAL RECEIPTS	4		\$40,149.03

ANALYSIS OF DISBURSE

	<u>1967 BUDGET</u>	<u>1967 ACTUAL</u>	
A. SALARIES			
1. Pastor	\$ 6,500.00	\$ 6,500.00	
2. Pastor's Assistant	3,640.00	3,690.00	
3. Deacon (Funerals & Weddings)	200.00	65.00	
4. Choir Director	780.00	675.00	
5. Visiting Clergy	200.00	141.00	
6. Secretary	1,500.00	1,288.68	
7. Custodians	3,000.00	2,079.39	
8. Groundskeeper	-----	164.00	
	15,820.00		\$14,603.07
B. ADMINISTRATIVE			
1. Fuel	2,700.00	2,521.70	
2. Electric	500.00	458.72	
3. Telephones	500.00	578.64	
4. Telephone (Pay Station)		27.64	
5. Printing	700.00	699.93	
6. Postage	450.00	523.85	
7. Pledge Supplies	200.00	206.47	
8. Laundry	-----	40.15	
9. Water	-----	66.60	
10. Office Supplies & Expenses	600.00	719.03	
11. Flowers	500.00	504.00	
12. General Supplies	-----	204.26	
13. Church Supplies (Sacramental)	300.00	281.95	
14. Building Maintenance	1,100.00	1,249.47	
15. Insurance	1,255.00	1,056.00	
16. Clergy Hospital & Pension	400.00	386.88	
	9,205.00		9,525.29
C. ASSESSMENTS			
1. Diocese Dues	4,725.00	5,400.00	
2. Etchmiadzin Looma	250.00	250.00	
3. Council of Churches	300.00	300.00	
	5,275.00		5,950.00
D. EDUCATIONAL			
1. Sunday School	1,500.00	1,276.88	
2. Armenian School	400.00	825.00	
3. Armenian School-Adult Evg.	-----	240.00	
4. Choir Assoc. Assembly	200.00	120.00	
	2,100.00		2,461.88
E. AFFAIRS			
1. Annual Church Picnic	-----	43.50	43.50
F. OTHER DISBURSEMENTS			
1. Mortgage-34 Boynton St.	1,250.00	11,323.60	
2. Real Estate Tax-91 Salisbury		938.41	
3. Diocesan Assembly	700.00	665.03	
4. Soloists & organists (Wed.&Fun.)		680.00	
5. Divine Liturgy Transliteration		390.00	
6. Calendars & Books		243.50	
7. Pastor's Car Allowance		250.00	
8. Church of Martyrs-75th Anniv.		25.00	
9. St.James-Watertown Center		50.00	
10. Social Security Tax		38.82	
Reserve Fund	600.00	-----	
	2,550.00		14,604.36
TOTALS	\$34,950.00		\$47,188.10

ARMENIAN CHURCH OF OUR SAVIOUR
RECAPITULATION - 1967

BALANCES JANUARY 1, 1967

Guaranty Bank & Trust (checking acct.)	\$ 2,001.64
Worcester Mechanics Savings (special notice)	12,432.59
Worcester Mechanics Savings Bank	5,621.66
Worcester Five Cents Savings Bank	8,860.43
Worcester Federal Savings & Loan	<u>101.47</u>
Balance January 1, 1967	29,017.79
Total Receipts - 1967	<u>40,149.03</u>
	69,166.82
Total Disbursements - 1967	<u>47,188.10</u>
Balance December 31, 1967	\$21,978.72

BALANCES DECEMBER 31, 1967

Guaranty Bank & Trust (checking acct.)	\$ 2,241.30
Worcester Mechanics Savings (special notice)	13,065.94
Worcester Mechanics Savings Bank	2,675.55
Worcester Five Cents Savings Bank	3,884.89
Worcester Federal Savings & Loan	<u>111.04</u>
Balance December 31, 1967	<u>\$21,978.72</u>

Respectfully submitted,

John Toromanian
Treasurer

The above report has been reviewed and audited and as a result of the examination of the records and accounts of income and expense of the Armenian Church of Our Saviour, we find them to be a fair and reasonable representation of the financial position of the Church.

By Barbara Nalkranian
Anne Demirjian
Edward Bilzerian

ARMENIAN CHURCH OF OUR SAVIOUR
ANTICIPATED INCOME & EXPENSE FOR 1968

INCOME

Pledges (Weekly Envelopes)	\$13,000.00
Pledges (Annual)	8,000.00
Plate	1,900.00
Sunday School	1,500.00
Yooghakin	3,000.00
Hokehankist	3,000.00
Momakin & Offerings	700.00
Baptisms	300.00
Weddings	400.00
Funerals	1,000.00
Gifts & Bequest	1,000.00
Hall Donations	750.00
Church Functions	1,000.00
In Lieu of Flowers	500.00

\$36,050.00

EXPENSE

Pastor	\$6,500.00
Assistant to Pastor	3,640.00
Choir Director	780.00
Secretary	1,500.00
Visiting Clergy	200.00
Custodian & Groundskeeper	6,500.00
Fuel	3,000.00
Electric	600.00
Telephones	550.00
Printing Publications	700.00
Postage	550.00
Pledge Supplies	200.00
Office Supplies & Equipment	650.00
Church Supplies (Sacramental)	300.00
Building Maintenance	2,500.00
General Supplies	200.00
Clergy Insurance & Pension	400.00
Insurance	1,100.00
Sunday School	1,500.00
Choir	200.00
Diocesan Assessment	5,400.00
Etchmiadzin Assessment	250.00
Council of Churches	325.00
Flowers	500.00
Diocesan Assembly	500.00
Reserve Fund	2,500.00
Armenian School	900.00

\$41,945.00

DIOCESAN DELEGATES

The 65th Annual Diocesan Assembly presided over by His Grace Bishop Torkom Manogian, was held on May 5 - 6, 1967 at St. John's Armenian Apostolic Church, Southfield, Michigan.

There were present 108 clergy and lay delegates out of a total of 142. Your five delegates were present and attended all of the Assembly sessions and related functions.

This report is given in three parts, listing the cardinal points of the two-day Assembly, in order to maintain the conciseness of it.

A. The Primate's message accented the following ideas:

1. Knowledge of our duties
2. Better organized and planned activities
3. Strengthen Christian Stewardship
4. More educational programs
5. Better youth activities
6. Raise \$1,000,000 in the next three years for Armenian Day Schools in New York City and the Detroit area.
7. Hardly 2% of our total budget is spent for educational, Armenian School and teacher-training programs

After a discussion of the report, it was unanimously accepted.

B. Report of the Diocesan Council

Some of the salient points of the report were:

1. Appointment of Vicar-General for Canada instead of mid-west as previously announced. There is greater need in Canada than the mid-west.
2. Deacon Kasparian appointed ACYOA field worker and co-ordinator
3. There are nine projects going on in the Diocese regarding expansion of our churches and facilities. Diocesan properties are valued at \$11,000,000.
4. Our Diocese actively participated in the NCC
5. Our By-Laws are being translated and will soon be submitted to our Catholicos for approval
6. Diocesan Cultural Center Auditorium dedication will take place in October of this year. The Cathedral itself is scheduled to be completed in April of 1968, and consecrated by His Holiness on the 28th day of said month. There is a need of \$700,000 for the Diocese to take possession of the project.
7. Financial summary of the Diocese:

Received -	\$103,820
Expended -	<u>99,740</u>
Surplus	\$ 4,080
8. The Diocesan budget for 1967 was voted to be \$133,760 an increase of \$30,000 over last year, which amount is to be raised by increasing the parish dues proportionally.

Diocesan Delegates

The Assembly unanimously accepted the report of the Diocesan Council.

C. Decisions of the Assembly - It was resolved:

1. That the 1968 Assembly be held in New York City and presided over by His Holiness.
2. That the dividing of our Diocese into several vicarates was referred to the Primate and the Diocesan Council for further study.
3. That the Diocesan Council appoint a committee to study the procedures of our assemblies and make recommendations at the next assembly for improvement and more efficient working.
4. That the Combining of the Western and Eastern Diocese into one Arch-Diocese was conditionally accepted and referred to the By-Laws Committee.
5. That attempts be made to raise monies for our Cathedral in the California Diocese.
6. That the Diocesan Assembly instruct each parish to appoint a youth leader to work with the pastor and parish council in order to encourage our youth to participate and serve the Church. In parishes where leaders are not available, they should sponsor the training of a leader for their church.
7. That a committee be established to study and prepare a uniform guide concerning the stipend of the clergy throughout our Diocese and the Diocese subsidize those parishes if need be.
8. That a \$1,000,000 campaign "NEVER FORGET YOUR ARMENIAN LANGUAGE" be studied with the A.G.B.U. and work with them for its fruition.
9. That a committee be appointed to study the position of the Armenian Church on moral issues and be presented at the next assembly.
10. That the voting age be lowered to 18 years and up was referred to the By-Laws Committee.
11. That the Diocesan Assembly expressed its concern over the stolen manuscripts from the monastery at Jerusalem and that this act be condemned and those responsible for it be ascertained. Some of the ancient manuscripts have already been returned as to date.
12. That the sum of \$5,000 be appropriated by the Diocese to train directors of religious education to work in the mid-west parishes. This pilot project involves the three mid-west parishes.
13. That in appreciation of his exemplary work to our Church, Mr. Haik Kavookjian be made delegate emeritus for life.
14. That the Assembly expressed its appreciation to Mr. Bedros Norehad, who recently resigned, for his many years of faithful and dedicated service to the Diocese in the public relations office.

Singing of the Lord's Prayer officially closed the Assembly at 7:10 P.M.

Harry G. Sogigian
Delegate Chairman

George K. Shamgochian
Delegate Secretary

Bartev DerBagdasarian Asbed B. Zakarian Gilbert Markarian

CULTURAL CENTER BUILDING COMMITTEE

Your Cultural Center Building Committee could probably summarize it's report best by simply saying "Come and See for Yourself". However, to briefly review our activities for this year, we wish to report the following:

Your Committee has been meeting once every two weeks to review progress and to plan activities. Solicitations have been conducted in Whitinsville, Milford and Fitchburg in that order. There are still some families in Fitchburg to be contacted as well as some in Worcester.

On Sunday, April 9, 1967, a dinner was held in the Church Hall and the first offering of memorial items was made. Prior to this, announcements were sent out to our parishioners as well as a booklet detailing the floor plans and listing the memorial items and their amounts. The affair was very successful and some \$18,000 was raised.

On Tuesday, April 18, 1967, after careful review of all bids, a contract for construction was signed with Granger Bros. Construction Company. Immediately thereafter, demolition of the old Parish House on Boynton Street started.

On Sunday, May 21, 1967, groundbreaking ceremonies were held. In the forefront on this occasion were the children from Armenian School and Sunday School. All who wished, were given an opportunity to turn a shovel full of dirt on this memorable day.

Construction moved rapidly and on Sunday, October 15, 1967, the first of two cornerstones was put in place. This stone bears the inscription 1967 designating the year construction started. Behind it is a sealed copper container with documents and pictures concerning the Church Building Committee, the Parish Council, Diocesan Delegates and the Cultural Center Building Committee. The second stone has the inscription U R 404 A.D. designating the founding of the Armenian alphabet. This will be placed at the time of dedication of the Center and behind it will also be a sealed copper container bearing the names of all who donated the minimum pledge.

Because of labor problems involving one of the sub-contractors, construction was practically stopped for some seven weeks. All matters have been cleared and construction has started again.

On Wednesday, October 11, 1967, your Committee submitted a report and request to a special Parish Assembly. The Assembly approved and authorized the Cultural Center Building Committee to increase it's mortgage from \$130,000 to \$300,000 with the stipulation that \$70,000 must be set aside to complete Phase II and further that Phase II could not be started until two-thirds of its cost had been raised in new pledges and/or donations. We have recently

received word from the bank that a mortgage of \$200,000 has been approved and this will finish Phase I. We urgently request your support and donations in order that we may continue construction through Phase II.

Attached and comprising a part of this report, is a financial statement audited by an independent concern. We are making excellent progress but to finish the job requires the wholehearted support of the entire Parish. All we ask of you is to do your "Fair Share".

When the project was first approved, the Parish Assembly approved the recommendation of minimum pledges of \$250 payable in 5 years at \$50 per year. Fortunately most people have pledged more than this. However, there are still many who have not pledged this small amount. All it takes is One Dollar (\$1.00) per week. We have envelopes available for your convenience. Let's all chip in and do our "Fair Share" and the project will be completed in 1968.

Many thanks are due to many people, too many to list here. Also to all the Church Organizations for their continued support. We are cognizant of our mission and confident of our success. We ask you all to join us.

Respectfully submitted,

Gilbert Markarian
Chairman

CULTURAL CENTER BUILDING FUND
 ARMENIAN CHURCH OF OUR SAVIOUR
 STATEMENT OF CASH RECEIPTS AND DISBURSEMENTS
 YEAR ENDED DECEMBER 31, 1967

BALANCES JANUARY 1, 1967:

Guaranty Bank & Trust Co. (checking account)		\$ 542.70
Worcester County Institution for Savings		38,958.36
Checks on Hand, not deposited		1,200.00
Worcester Federal Savings & Loan Assoc., pledged as collateral for loan from bank of \$16,500.00		<u>29,736.75</u>
		\$70,437.81

RECEIPTS:

Interest on Savings Accounts	\$ 1,965.89	
Individual Pledges	42,723.05	
Contributions in lieu of Flowers	9,551.75	
Pledges- Church Auxiliary Organizations	5,074.82	
Gifts and Bequest	2,635.00	
Advances on Mortgage to Worcester Federal Savings & Loan Association	<u>96,954.39</u>	<u>158,904.90</u>
		\$229,342.71

DISBURSEMENTS:

Interest on Mortgage & Loans	\$ 4,494.84	
Repayment of Loan on Bank Passbook	16,500.00	
Administration Expenses	791.87	
Professional Services	30.00	
Building Construction	<u>193,422.54</u>	<u>215,239.25</u>

BALANCES DECEMBER 31, 1967:

Guaranty Bank & Trust Co. (checking Acct.)	\$ 1,142.64	
Checks on Hand, not deposited	170.00	
Worcester Federal Savings & Loan Assoc.	<u>12,790.82</u>	<u>\$14,103.46</u>

The above report has been prepared as a result of our examination of the records and accounts of the cultural Center Building Fund for the year ended December 31, 1967.

We examined copies of all receipts for cash during the year and compared them to the books and bank deposits. Paid checks in support of all disbursements, vendors' invoices and other vouchers presented to us were examined.

PRINCE & OJERHOLM, C.P.A.'s
 251 Salisbury St., Worcester, Mass.

By Arthur R. Prince (signed)
 Certified Public Accountant

ARMENIAN SCHOOL

The 1966-1967 term started its classes on September 24, 1966 to June 10, 1967, with an enrollment of fifty-eight students.

The 1967-1968 enrollment for the school, which started September 16, 1967, is fifty-five pupils.

The teachers and classes for the current school year are as follows: Primary and First, Mrs. Mary Arakelian & Mrs. Rose Aslanian, (temporary assistants); First, Mrs. Anita Bazigian; Second, Mrs. Araxie Garabedian; Third, Mrs. Seta Kopp; Fourth, Mrs. Mary Aroian; Fifth & Sixth, Mrs. Angele Srabian.

The School Committee members are:

President, Very Rev. Muron Dz.V. Gurjikian; Executive Secretary, Deacon Dickran Metjian; Chairman, Mrs. Rose V. Houmère; Vice-Chairman, Mrs. Arshalous Andonian; Secretary, Mrs. Mary Arakelian; Treasurer, Mrs. Rose Aslanian; Liaison Officer, Mr. Torcom Hooloian and Advisors, Mrs. Frances Elloian, Mr. Paul Davis, Mr. Haroutune Kasparian, and Mrs. Mary Aroian.

ACTIVITIES FOR THE YEAR:

1. Evening school classes for adults sponsored by our Church through our Committee were started in 1966-1967 term. Mr. Haroutune Kasparian was the instructor. October, 1967, the classes were resumed, but under the sponsorship of the A.G.B.U.
2. The Armenian School Committee had ten regularly scheduled meetings, usually held the first Wednesday of the month, and approximately four sub-committee meetings.
3. Five meetings were held with the teachers to discuss curriculum, problems and suggestions, at which time Mr. Souren Kachadoorian brought in visual aides used in our public schools to show different methods in teaching which might be incorporated into our schools for more effective and interesting learning.
4. A sub-committee was formed by the teachers to give us suggestions on curriculum and research in new material and subjects that may be taught in the Armenian School.
5. A testimonial tea was given for Mr. Manase Jardarian in recognition for his years of service upon his retirement, and also a Christmas party was given for the Armenian School Students.
6. Mrs. Alice Yarumian was asked to teach the children Armenian songs for our closing hantes which took place on June 14, 1967.

Our main concern has been in the improvement of our school curriculum. Since proper material is difficult to obtain, we are reviewing different books for reading as well as grammar and history. Conversation is the main theme in the classes and is stressed through pictures, plays, games and the book they are using in their individual classes.

The Committee and the teachers feel that there has been a great deal of improvement this year in the children's learning ability and interest in this new method we have been trying.

Respectfully submitted,
Rose V. Houmère, Chairman

SUNDAY CHURCH SCHOOL

ADMINISTRATION:

President - Very Rev. Muron Dz.V. Gurjikian
Religious Co-ordinator - Deacon Dickran Metjaan
Supervisor (Nursery & Primary Depts.) Mrs. Mary Arakelian
Supervisor Junior Department - Mrs. Agnes Sagerian
Supervisors Junior High - Van Aroian & Charles Sharigian

TEACHING STAFF:

Nursery I Age 3 - Miss Marcia Germagian - Miss Floryn Muradian
Nursery II Age 4 - Mrs. Grace Xheboian - Mrs. Ann Martin
Kindergarten I Age 5 - Mrs. Arlene McCoy - Mrs. Tina Bilazarian
Primary I Age 6 - Mrs. Gladys Andonian - Miss Ann Kassabian
Primary II Age 7 - Miss Linda Bilezerian - Miss Valerie Mosessian
Primary III Age 8 - Mrs. Betty Sheehan - Miss Adrienne Zakarian

PARISH HOUSE (JUNIOR DEPARTMENT)

Primary IV Age 9 - Miss Berjoohi Zakarian - Miss Violet Nalbandian
Junior I Age 10 - Mrs. Louise Saunders - Mrs. Mary Aroian
Junior II Age 11 - Miss Alice Shamgochian - Miss Mary Ann Aslanian
Junior III Age 12 - Mrs. Joan Handleman - Mrs. Pearl McBride

COUNCIL HOUSE (JUNIOR HIGH DEPARTMENT)

Junior High Age 13 - Miss Marcia Gazoorian - Mr. Paul Davis
Junior High Age 14 - Mr. George Krikorian - Mr. Marty Mooshagian
Senior Age 15 - Miss Clara Takesian

SUBSTITUTE TEACHERS: (Nursery & Primary Departments)

Mrs. Gladys Hagopian, Miss Lucine Muradian, Mrs. Ann Avakian,
Miss Diane Chakarian, Mrs. Gladys Zeytoonian, Mrs. Florence
Hagopian and Mrs. Carol Surabian.

SUBSTITUTE TEACHERS: (Junior Department)

Mrs. Kay Garabedian, Mrs. Eva Kopoyan, Mrs. Jean Merzigian,
Mrs. Arpie Migridichian, and Mrs. Maryann Bilzerian.

OPENING DATE: Sunday Church School officially opened on September 17th with registration for the entire Sunday School. Our total registration as of today is approximately 327 pupils. Sunday School classes are scheduled for 10:30 a.m. on Sunday mornings. Each class holds their own devotional service, prayer and offerings. The pupils at the Church Hall (ages 3-8) have a 15 minute assembly every Sunday. This period is important to the child because special care is taken in teaching various aspects of our Church.

TEACHER'S TRAINING PROGRAM: This year the Sunday School teaching staff held their departmental training session on each Wednesday in September. Qualified personnel in the field of Christian Education from neighboring churches conducted these meetings. We are confident that these sessions gave our teachers new insight. We are pleased to report that Miss Clara Takesian attended an 8 week Teacher's Training Course organized by the Catholic Diocese of Worcester. We are certain that our Church can use some of her experience in our Sunday School. There is not doubt in our minds that all our teachers from all departments need a sound background in the teachings of the Church.

In addition, each teacher needs special training to enable her to communicate with the students in her particular class. We hope with our limited resources to provide this knowledge to our teachers. Many of our teachers also attended the art seminar at the Art Museum. Sunday School Teachers held their periodical meetings for planning and evaluation, but the main purpose of these meetings are to present educational programs to our teachers if possible.

SUNDAY SCHOOL ACTIVITIES: Our calendar of activities for the year was a busy and successful one. We had a Halloween Party, Open House, Christmas and Easter programs and Communion breakfasts, and closing exercises. We have tried to make Sunday School and Christian Education interesting enough to attract our children.

SUNDAY SCHOOL PROJECTS:

1. This year each class was designated to take Holy Communion as a class and family on a specified Sunday. Some parents have been responsive but the majority have been negligent in regard to their duties. We hope to continue this program.
2. Sunday School Church Choir held their rehearsals on Friday evenings from 7-8 p.m. at the Church. They took part in the Divine Liturgy celebration on Christmas and Easter eve services.
3. Once again, Lenten offerings were donated to the ALTAR FUND at the new Cultural Center. Last year \$175. was realized.
4. Almost every class had an interesting display at the Open House which took place on December 17th at the Church Hall after Church services. Supervisors and teachers are to be complimented for the fine job.
5. Sunday School boys have been serving at the Altar every Sunday as Acolytes. They have been trained under the guidance of our Deacon Metjian and Ara Eresian and have been trustworthy in their services.
6. Last year our closing exercises was a success. Dr. Robert E. Slaughter, Executive Secretary of the Worcester Area Council of Churches was the main speaker. Sunday School had 20 graduates last year. Some of these graduates are serving on our Sunday School teaching staff. They are very conscientious teachers.
7. This year also, the Sunday School has published a revised edition of the "Armenian Church Year Calendar," a booklet about Bible readings and feast days of our Church. We hope this will be a helpful source to our children and the community.

APPRECIATION: By arrangement of our Parish Council, the entire Sunday School teaching staff was invited to a dinner at the Pleasant Valley Country Club in Sutton. The teachers enjoyed this treat in an atmosphere of warmth and fellowship. We would like to thank the Parish Council for this gesture of appreciation rendered to the teachers.

We are happy that sometime in the near future, we will move to our new facilities at the Cultural Center. This will mean a need for qualified leaders to organize and run the Sunday School, plus knowledgeable teachers to impart our faith to our children and furthermore tools and adequate curriculum, otherwise our center

will not justify its maintenance. On the other hand, parents have a very important role to play by their support and cooperation, otherwise success will be limited. Nowadays it seems the last thing we think about in this world is the Church. And how much so.

With our limited success, I would like to thank all, the Pastor, the Parish Council and our dedicated teaching staff, for the fine job they did to the best of their ability. My special thanks also to our supervisors Mary and Agnes, to whom I am most grateful because without them perhaps our success might have been limited. And finally to the parents of our Sunday School because of the chance you gave us. We pray and hope that your endeavors will grow as we continue to improve our Sunday School. Our duty is to do our best.

"I EXPECT TO PASS THROUGH THIS WORLD ONCE. ANY GOOD THEREFORE THAT I CAN DO, OR ANY KINDNESS THAT I CAN SHOW TO ANY FELLOW CREATURE, LET ME DO IT NOW. LET ME NOT DEFER OR NEGLECT IT, FOR I SHALL NOT PASS THIS WAY AGAIN."

Respectfully submitted,

Deacon Dickran Metjian
Religious Co-ordinator

CHURCH CHOIR

Annual elections for the 1967-1968 term were held in October. The following members were elected to the Executive Committee: Harootune Kasparian, Chairman; Hazel Eljanian, vice Chairman; Ann Mosessian, Recording Secretary; Carol Kasparian, Corresponding Secretary; Rosanna Bagdasarian, Treasurer and Margaret Hagopian, Advisor.

The Choir, consisting of 25 members, is under the able direction of Mrs. Margaret Hagopian and organist is George Sogigian. Serving at the Holy Altar are: Deacon Dickran Metjian and Deacon Haigaz Santoian; Sub-Deacons are: George Shamgochian and Simon Zakarian and Stole Bearers are: Ara Eresian and Charles Hoogasian. Rehearsals and meetings are held every other Friday.

During the past year, the Choir presented a vocal program at the Senior Ladies Auxiliary Lenten Supper and hosted the New England Regional Choir Workshop, which was presided over by our Primate, Bishop Torkom Manoogian, in June, 1967.

Mrs. Ann Mosessian and Miss Rosanna Bagdasarian represented our Choir at the 21st. Annual Assembly of Armenian Church Choirs held November 10-12 in Washington, D.C.

Miss Rosanna Bagdasarian was selected as the recipient of the Association of Church Choir's Scholarship for the St. Nersess Summer Study Conference held August 13-25 in Evanston, Illinois.

Mrs. Hazel Eljanian is director of the Junior Choir, which is comprised of 20 Sunday School pupils. The children attend rehearsals every other Friday night during the school year and sang the Soorp Badarak on special occasions during the year.

We wish to extend our appreciation to Mr. Simon Zakarian, who generously donated, in memory of his beloved wife, Agnes Zakarian, twenty-five sets of the newly published Divine Liturgy books which are being used by the Choir each Sunday during Badarak.

At the present time, our treasury contains \$112.89. The Choir's pledge of \$300 to the Cultural Center, will be paid in the near future.

Our sincere gratitude to Mrs. Margaret Hagopian, who has diligently led us during the past year as Choir Director and Advisor and also to George Sogigian, who although attending school out-of-town, has faithfully attended regularly to play the organ. We wish lastly to thank our Pastor, Very Rev. Muron Dz.V. Gurjikian and his assistant Deacon Dickran Metjian for their spiritual guidance and interest in our Choir during the past year.

Respectfully submitted,
Rosanna Bagdasarian

**ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ 1967 ՏԱՐԵՇՐՁԱՆԻ
ԵԿԵՂԵՑԱՍԷՐ ԵՐԷՑ ՏԻԿՆԱՆՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ**

Գոհունակութեամբ կը ներկայացնենք Ս. Ժրկիչ Եկեղեցւոյ Եկեղեցասէր Երէց Տիկնանց Միութեան 1967 տարւոյ ընթացքին կատարած գործունէութեան տեղեկագիրը:

Տիկնանց միութեան վարչական կազմը կը բաղկանայ ըստ հետեւեալին՝

Տէր Միւռոն Ծ. Վրդ. Կրճիկեան	Նախագահ
Տիկնայք Եղիսաբէթ Ղազարեան	Ատենապետուհի
Սիրվարդ Բարեշանեան	Փոխ-ատենապետ
Արմենուհի ձորտարեան	Ատենապետուհի
Փայլուն Ահարոնեան	Բ. Ատենապետուհի
Զապէլ Մարգարեան	Գանձապահ
Մէրի Մարգարեան	Հաշուապահ

Խորհրդականներ: Մէրի Ղուկասեան, Զէյնիկ Աղապապեան, Ծիածան Զօլաքեան, Աղաւնի Պիլէգէրեան եւ Նազիկ Մկրտիչեան:

Տրայտու անդամուհիներու թիւն է 148 - մէկ նոր անդամ արձանագրուած է: Միութիւնը դժբաղտութիւն ունեցաւ կորսնցնելու տասը նուիրեալ անդամուհիներ:

ԺՈՂՈՎՆԵՐ: Տարւոյ շրջանին ունեցած ենք եօթը անդամական ճաշժողովներ ու խորհրդակցական ժողովներ - Ծխական Խորհուրդի հրաւերով վարչութիւնս իր մասնակցութիւնը բերած է նաեւ ծխական միացեալ ժողովներուն: Հայր Սուրբի նախագահութեամբ վարչութիւնս ներկայ եղաւ Սեպտեմբեր 13-ին Լօրէնս Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ սրահին մէջ զգումարուաց նիւ-ինկլէնտի հիւսնակեցիներու քոյր միութեանց վարչութիւններու միացեալ ժողովին:

Ամսուան անդամական ժողովները միշտ եղած են ճաշով եւ օրուան պատշաճ գեղարուեստակա՞ն յայտագրով:

- Յունուար 1 -ին Հյւլկական ծնունդ առթիւ տօնակատարութիւն եւ Քուէարկութիւն:
- Փետրուար 16-ին Վարդանանց Ազգային տօնի առթիւ հանդիսութիւն
- Մարտ 1-ին Հրապարակային Պահոց ճաշկերոյթ եւ Յօին Զատկուան ցերեկոյթ
- Մայիս 4-ին Համբարձման տօնի առիթով - աւանդական վիճակախաղ:
- Սեպտեմբեր 13-ին նիւ-ինկլէնտի ութ Եկեղեցասէր միութեանց վարչութիւններու միացեալ ժողով Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ սրահին մէջ:
- Հոկտեմբեր 26-ին Հայ Մշակոյթի ցօնուած հանդիսութիւն
- Նոյեմբեր 30 -ին տարեկան յիշատակի հոգեճաշի յարգանս սգաւոր անդամուհիներու եւ իրենց անմիջական պարագաներուն:
- Դեկտեմբեր 14-ին տարեվերջի ժողով - ընտրութիւն ընտրողական եւ հաշուէքննիչ յանձնախումբի եւ Քրիսմըս փարթի:

Հոգ. Տէր Միւռոն Ծ. Վրդ. Կրճիկեան մւշտ ներկայ եղած եւ նախագահած է ժողովներուն եւ խօսած օրօւան պատշաճ նիւթերու շուրջ տալով նաեւ շինիչ թելադրութիւններ: Ժողովներուն ներկայ եղած է նաեւ Բարեշանոհ Տիգրան Սրկ. Մէթճեան: Ուրախ ոճ տխուր պարագաներու քարթեր ղրկուած են նաեւ այցելութիւններ տրուած է ըստ կարելիութեան: Մայրերու օրուան տօնին առիթով հոգեհանգիստեան աղօթք խնդրուաց է մեզմէ յաւետ բաժնուած անդամուհիներուն: Միութեան անդամուհիները սիրայօժար իրենց աշակցութիւնը բերաց են, յօգուտ Եկեղեցւոյ պայծառացման սարքուած բոլոր ձեռնարկներուն: Նիւթական յատկացումներ:

Մշակութային Կեդրոնի Ծինութեան	1,800.00
Նիւ-Որթի(Տաճարի) ՈՒՍՏՐԻ ԲԱԺՆԻՊ	4,000.00 100.00
ԿՕԼՏԸՆ ՌՈՒԼԻ	10.00

Տարուան մուտքը եղած է 2,226.57 ելքը եղած է 1,967.69

Եկեղեցասէր Երէց Տիկնանց Միութիւնը իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ ամէն անոնց որոնք սատար հանդիսացան միութեան կատարած աշխատանքներուն յաջողութեան համար:

ՅԱՐԳԱՆՈՒ

YOUNG WOMEN'S GUILD

At our membership meeting on Tuesday, January 12, 1967, the following executive officers were installed to carry on the work of the coming year: Chairman, Mary Tateosian (first year); Vice-Chairman, Margaret Arakelian (second year); Recording Secretary, Agnes Herosian (first year); Treasurer, Ann Sharigian (first year); Asst. Treasurer, Nancy Mgridichian (second year); Corresponding Secretary, Pauline Agazarian (second year) and Advisor, Dorothy Yagjian.

Appointed to standing committees were: Program, Marion Nalbandian; Hospitality, Katherine Sarkisian and Dorothy Asadoorian; Publicity, Harriet Krikorian; Volunteer Service, Mary Sogigian; Membership, Margaret Kazarian; Visitation, Alice Sahagian and Gladys Zeytoonian; Auditing, Elda Melesky, Beverly DerHarootunian, and Marjorie Mesrobian.

A total of 10 executive board and 10 membership meetings were held. An average of 45 members attend monthly meetings. Active membership of the organization numbers 85, of which five were initiated as new members during the year 1967. Our membership meetings were followed with a program of interest of our members. Subjects such as music, religion, Armenian History, and civic interests have been presented.

Projects and events for the year included: January, Whist Party (postponed to March); March, Lenten Supper; April, Keyma and Card Party; May, Guest Night, Combined Dinner-Dance, Rummage Sale, Y.W.C.A. Food Festival, and the Gohar Gasparian Reception; June, Dinner Meeting, Sunday School Reception; August, Picnic Committee; October, Bake Sale at R.H. White's, Rummage Sale; November, Harvest Food Festival (2 days); December 31, Combined New Years Eve Party.

The success of these functions has made it possible for us to allocate our funds as follows:

Church (\$200.00 Armenian School)	\$1,400.00
50.00	
Cultural Center Building Fund	2,400.00
Sunday School	200.00
St. Tarkmanchatz Secondary School (Jerusalem)	50.00
(Sponsorship of 2 Armenian students)	

The Guild is constantly making additional purchases to keep our kitchen up to date, and this year, as in the past, monies were allocated for such purposes.

Our members once again assisted the Senior Ladies in their annual Lenten Supper both by donating pastries and serving as waitresses. Our members co-ordinated the reception in the Church Hall for the Gohar Gasparian Concert, and whenever approached, served on various banquet committees involving the Parish Council and Building Committee.

A "Tableaux of Famous Armenian Women" was presented at our May Guest Night honoring our Mothers and loved ones. Altar flowers were donated on Mother's Day.

Our Volunteer Service Committee participation this year included visits to Armenian patients at Worcester State Hospital where Armenian dinners were served and entertainment was provided. Food, pastries, and gifts were donated which included clothing, cosmetics, jewelry, etc. at Christmas time.

The Guild remembers its hospitalized or bereaved members with cards, flowers, planters or visits. A most active year was climaxed by a Christmas party for members at the Svedan House.

Voluntary community participation included preparing and selling Armenian Foods and pastries at the International Food Fiesta for the benefit of the Y.W.C.A. World Fellowship Fund.

The primary duties of the Young Women's Guild are to actively contribute to its Church, both spiritually and financially, and to nurture the Christian fellowship among its members. We eagerly look ahead to the challenge of 1968. With the continued support of a more active membership and greater dedication to the job that lies ahead of us, we hope to achieve an even closer bond between our members and our Church.

We wish to thank our Pastor, the Very Rev. Muron Dz.V. Gurjikian, and his assistant, Deacon Dickran Metjian, the Parish Council, and other Church organizations for their co-operation and support of our activities.

I submit herewith the Annual Report of the Young Women's Guild of the Armenian Church of Our Saviour for the year 1967.

Respectfully submitted,

Agnes Herosian
Recording Secretary

MEN'S CLUB

The Men's Club started its' years activities with an installation dinner. The new officers were: Gerald Mosessian, Chairman; Leon Kachadorian, vice Chairman; Martin Keljikian, Treasurer; Jacob Hagopian, Recording Secretary and Charles Garabedian, Corresponding Secretary.

A few of our activities during the past year were as follows:

1. Communion Breakfast
2. Dinner-Dance held jointly with the Young Women's Guild
3. Sponsoring and supervising of junior and senior basketball teams.
4. Guest Speakers
5. Dinner meetings
6. New Years Eve Party held jointly with the Young Women's Guild

Some of the services and accomplishments of the Men's Club are:

1. Flowers and cards sent to members and their families on occasions of illness and death.
2. A stepped up program for inducement and activation of new members.
3. A five hundred dollar allocation toward the building of our Cultural Center.

Due to inclement weather, and the bypassing of our regularly held meeting date to allow usage of the hall to the Sunday School, our election of officers have been held in abeyance until the next regularly scheduled meeting which will be held on January 8, 1968.

Respectfully submitted,

Jacob Hagopian
Recording Secretary